Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 30 Montgomery St. Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237, (201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250, (212) 227-5251

РІК LXXXV. Ч. 121. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 1-го ЧЕРВНЯ 1978 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK. THURSDAY, JUNE 1, 1978 No. 121. VOL. LXXXV.

ІМПРЕЗИ, ПРИВІТАННЯ, БОГОСЛУЖБИ, КОНЦЕРТ ТА БЕНКЕТ ЗБАГАТИЛИ ПРОГРАМУ 29-ОЇ КОНВЕНЦІЇ УНС

Піттсбург, Па. — Як відомо, в рамках програми 29-ої Конвенції Українського Народного Союзу, яка відбулася тут в тижні від 22 до 27 травня ц. р. з участю 406 управнених до голосування делегатів із З'єднаних Стейтів Америки і Канади та 26 членів Головного Уряду, крім ділової програми, дебат, змін статуту, пропозицій, вибору нових керівних органів цієї найбільшої української забезпеченевої і суспільно-громадської установи у вільному світі, — відбувся цілий ряд інших імпрез релігійного, мистецького і політичного характеру, які збагатили перебіг Конвенції.

Напередодні Конвенції, в неділю, 21-го травня, у великій репрезентативній залі готелю Піттсбург-Гілтон відбувся, як це вже інформувала ,,Свобода'' з 27-го травня, великий концерт з участю популярних серед української громади в ЗСА мистців: сопрано Марії Лисогір, бас-баритона Метрополітальної опери Андрія Добрянського при акомпаньяменті Томи Гринькова, декляматорки Катерини Довбенко, об'єднаних хорів Західньої Пенсильвенії під диригентурою Ірини Владучик, українського хору товариства ,,Самопоміч'' під керівництвом Ізидора Луковського та хору Української Православної Ліги Західньої Пенсильвенії під батутою Лесі Андрюс, танцювальної групи ,,Полтава'' під керівництвом Люби Глутковської і танцювальної групи УПЛіги. Мистецькою програмою проводив інж. Михайло Комічак.

У пополудневих годинах того ж дня члени Головного Уряду, делегати та зацікавлені гості взяли участь в церемонії покладення вінка біля оборонної башти Форту Пітт, якою вшановано пам'ять вояків Американської Революції та пам'ять перших українських поселенців, які 100 років тому осіли в околиці Піттсбургу. Вінок склав в товаристві дівчат з танцювального ансамблю ,,Полтава'' головний предсідник УНС Йосип Лисогір. О годині 4-ій по полудні були відправлені Богослужби і відбулось проголошення ,,Українського Тижня'' в Піттсбургу мейором цього міста Річардом Калігуірі, який, до речі, з'явився знову в понеділок на залі нарад, щоб особисто скласти українцям гратуляції і побажання. Він також закликав делегатів 29-ої Конвенції зберігати етнічну гордість, бо на вкладі етнічних груп і на братерстві побудована американська демократична система.

На 29-ій Конвенції УНС в Піттсбургу: сенатор Боб Дол, за словами д-ра Мирона Куропася „найбільший приятель українців у Вашінгтоні", в товаристві новообраного головного предсідника УНС д-ра Івана О. Флиса (зліва) і дотеперішнього головного предсідника Йосипа Лисогора. (Фото: Іван Флис, молод.).

У першому дні нарад Конвенцію вітав поновно обраний на предсідника Української Народної Помочі на Конвенції в днях 12-го, 13-го і 14-го травня в Чікаго Володимир Мазур, а також керівник Інформаційного Бюра УККА у Вашінгтоні інж. Юрій Нестерчук, який інформував делегатів про завдання Бюра. У другому дні Конвенції з привітаннями виступили Дейвід Спрінг, президент Конгресу Братських Організацій, пастор Олекса Гарбузюк, голова Всеукраїнського Євангельсько-Баптистського Б-ва, і Спенсер Олівер, шеф персоналу Конгресової Комісії безпеки і співробітництва в Европі.

В середу (третій день нарад Конвенції) між нарадами виступали головний касир братських організацій стейту Пеннсильвенії Д. Балабан, мгр Богдан Тарнавський, представник Гарвардського Центру і віцепрезидент ФКУ; о. Ярослав Данильчук говорив про приспішені процеси асиміляції серед української громади в ЗСА, наводячи відповідні статистичні дані і свої власні спостереження; ред. Богдан Гаргай, президент ЦеСУС-у, з'ясовував справу зібрання одного мільйона підписів під петицією в справі оборони України й українських політичних в'язнів і проф. д-р Володимир Янів, ректор Українського Вільного Університету, який у повороті з Канади, де він особисто в товаристві проф. Соколюка вручив почесний докторат для Джона Дифенбейкера, колишнього прем'єра канадського уряду і великого приятеля українців, поступив до Піттсбургу.

Конвенційний бенкет

В четвер, 25-го травня, у великій залі готелю Гілтон відбувся конвенційний бенкет з участю понад 600 осіб, серед яких були представники багатьох центральних і місцевих організацій та установ. Головним промовцем на бенкеті був репрезентант Державного департаменту Річард Т. Дейвіс, амбасадор до Польщі і колишній високий урядовець у Державному департаменті та в амбасаді в Москві й інших країнах.

Дейвіс, якого представив присутнім головний предсідник Йосип Лисогір, прочитав спершу листа-привітання від президента Джіммі Картера, а потім виголосив доповідь, заторкуючи справи Београдської Конференції для справ безпеки і співробітництва в Европі, особливо справи гуманітарні, які входять до так званого ,,Третього кошика'' Гельсінкської угоди, а також широко зупинився на теперішніх переговорах між ЗСА і СССР про скорочення стратегічної зброї і загального роззброєння, чим займається спеціяльна сесія Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй. Амбасадор Дейвіс згадав також про сільськогосподарську виставку ЗСА в Совєтському Союзі і брошуру, в справі якої кільканадцять тисяч українців написали протестаційні листи до Інформаційної Агенції ЗСА, домагаючись, щоб виставка в Києві включала брошури, писані українською мовою. Дейвіс згадував також про совєтські й кубинські інтервенції в Африці, переслідування Груп нагляду за Гельсінкською угодою в Україні й інших республіках Совєтського Союзу. Амбасадор Дейвіс закликав присутніх до посиленої праці і об'єднаної дії, цитуючи, до речі, українською мовою уривок вірша Т. Шевченка ,,Обніміте ж, брати мої, найменшого брата...'' Функцію керівника бенкету сповняв д-р Іван О. Флис, а гимни американський, канадський і український відспівав д-р Ю. Оришкевич.

У мистецькій частині виступила дуже успішно, відспівавши десять пісень під акомпаньямент Томи Гринькова, відома солістка з Монтреалю Анна Чорнодольська і письменник-гуморист Іван Керницький-

(Закінчення на ст. 4-ій)

Конвенційний Бенкет Українського Народного Союзу: Промовляє амбасадор Річард Дейвіс. (Фото: Іван Флис, мол.)

БЖЕЗІНЬСКІ ТАВРУЄ МОСКВУ ЗА ПОРУШЕННЯ ПОЛІТИКИ ДЕТАНТУ

Вашінгтон. — Д-р Збігнєв Бжезіньскі, головний дорадник Білого Дому для справ крайової безпеки, у неділю, 28-го травня, на телевізійній програмі „Міт ди Пресс" гостро натаврував уряд Совєтського Союзу за порушення принципів політики детанту і закликав країни світу, зокрема держави Африки, Близького Сходу та Европи, протиставитися експансіоністичним плянам Москви і Куби, додаючи, що ЗСА прилучаться до тих протизаходів.

У своєму телевізійному виступі, що його аналітики вважають найгострішою критикою політики Совєтського Союзу з боку високого американського урядовця за останніх кільканадцять років, Бжезіньскі виявив затурбовання фактом, що СССР постійно розбудовує нову зброю і скріплює свою військову силу, зокрема на терені Европи, збільшує кількість своїх вояків на кордонах комуністичного Китаю, веде безупинну пропагандивну кампанію проти Америки, старається поширити свої впливи на Близькому Сході та на Індійському океані, як теж, разом з Кубою, збройно втручається у справи африканських держав, де також підтримує расові конфлікти.

Бжезіньскі, який недавно повернувся з відвідин комуністичного Китаю, підкреслив, що ЗСА і червоний Китай мають ,,тотожні інтереси", недвосначно натякаючи, що якщо відносини між Вашінгтоном і Москвою далі погіршуватимуться, то Америка готова нав'язати ближчі зв'язки з Пекіном.

Він знову критикував ролю Куби і Совєтського Союзу в недавній інвазії катанґських повстанців на африканську країну Заїр, заперечуючи твердження кубинського лідера Фіделя Кастра і совєтського міністра закордонних справ Андрея Громика, які протягом останніх кількох днів заявляли, що їхні країни не причетні, безпосередньо чи посередньо, до цього нападу. Між іншим газета ,,Правда", офіціоз комуністичної партії Совєтського Союзу, гостро натаврувала виступ Бжезіньского, заперечуючи всі його закиди.

Урядові джерела інформують, що Бжезіньскі того самого дня радив Джозефові Каліфанові, секретареві здоров'я, освіти і суспільної опіки, відкласти свою заплановану поїздку до Совєтського Союзу, щоб в такий спосіб виявити невдоволення американського уряду з факту, що совєтський суд засудив Юрія Орлова, провідника Московської групи нагляду над виконанням Гельсінкської угоди, на сім років ув'язнення і п'ять років заслання. Речник Каліфана заявив, що секретар здоров'я „розглядає пораду Бжезіньского" і натякнув, що поїздку, яка мала розпочатися 10-го червня, можуть відкласти на пізніше.

СССР МОЖЕ РОЗПОЧАТИ НОВУ ВІЙНУ — ПЕРЕСТЕРІГАЮТЬ КИТАЙЦІ

Об'єднані Нації, Н. Й. — У понеділок, 29-го травня, Гуанґ Гуа, міністер закордонних справ комуністичного Китаю, на спеціяльній сесії Генеральної Асамблеї Об'єднаних Націй для справ загального роззброєння гостро натаврував Совєтський Союз, заявляючи, що ця світова надпотуга–,,це найбільш небезпечне джерело можливої наступної світової війни", як рівнож перестерігав Америку, що „політика апізменту" тільки заохотить Москву розпочати цю війну.

Гуанґ Гуа твердив, що між Совєтським Союзом і ЗСА таки дійде до війни, яку розпочне СССР і що та війна правдоподібно не буде атомовою війною, а вживатимуть конвенційну зброю. Щодо терену, то китайський міністер закордонних справ вважає, що бої проходитимуть в Західній Европі.

У своїм виступі перед делеґаціями 149-ох країн світу, китайський міністер заявив, що Совєтський Союз, який „неправильно називає себе соціялістичною країною", не тільки старається зменшити впливи ЗСА на всіх обширах, але також становить щораз більшу військову загрозу для Західньої Европи, старається поширити свої впливи на Близькому Сході і разом з Кубою військово втручається в справи африканських держав.

Твердячи, що обидві надпотуги, тобто СССР і ЗСА, стараються обманути світ своїми заявами про потребу загального роззброєння, а в той самий час розбудовують нові роди зброї, Гуанґ Гуа підкреслив, що найбільшою загрозою для миру таки є Совєтський Союз, бо не додержується жадних міжнародних договорів.

Звертаючись до американського уряду, китайський міністер закордонних справ перестерігав Вашінґтон, що „політика апізменту", економічна співпраця зі Совєтським Союзом, зокрема торговельні кредити для СССР, як теж ,,обманлива політика детанту" — це тільки заохоти для Москви розпочати світову війну з метою встановлення своєї гегемонії.

Олеґ Трояновський, совєтський амбасадор до Об'єднаних Націй, вийшов зі залі Генеральної Асамблеї під час промови китайського міністра закордонних справ.

Коментатори вказують на факт, що гострий виступ міністра Гуанґ Гуа наступив тільки день після теж дуже гострих заяв д-ра Збіґнєва Бжезіньского, головного дорадника Білого Дому для справ крайової безпеки, звернених проти Совєтського Союзу. Бжезіньскі на телевізійній програмі критикував Москву за порушення принципів політики детанту, зокрема за постійну розбудову нової зброї і за військове втручання в Африці та інших частинах світу, як теж зазначив, що ЗСА і комуністичний Китай мають „тотожні інтереси" відносно поборювання старань СССР здобути гегемонію в світі.

У БАЛТІМОРІ СПІЛЬНО ВШАНУЮТЬ СВ. П. ПОЛК. Є. КОНОВАЛЬЦЯ

Балтімор (П. вич). — Організація Державного Відродження України і Організація Оборони Чотирьох Свобід України, під патронатом місцевого Відділу УККА, спільно відзначать тут 40-ву річницю з дня трагічної смерти Командира Корпусу Січових Стрільців Армії УНР, Основоположника і Начального Команданта УВО, основоположника і голови ОУН.

З цієї нагоди відбудеться Академія, в неділю 4-го червня ц. р., о год. 4-ій по пол. в залі Дому Української Молоді при 2301 Істерн евеню.

В програмі святочна доповідь ред. Я. Гайваса, виступ квартету „Соловейки" під мис. керівництвом професора Зої Маркович, скрипкове сольо п. Когут-Ільчишин, мандолінова оркестра місцевого „СУМА" та декламації молоді.

СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ ВІДБУВ XVIII КОНВЕНЦІЮ: ПАНІ ІВАННА РОЖАНКІВСЬКА ПЕРЕОБРАНА НА ГОЛОВУ

Ню Йорк. (Д. Рак). — Союз Українок Америки відбув тут свою ХУІІІ Конвенцію в днях 27 — 29 травня 1978-го року в готелі Статлер-Гілтон.

Конвенція вибрала нову Управу на наступне триліття в такому складі: голова — Іванна Рожанковська, заступниці голови — Олександра Різник, Люба Волинець, Христина Навроцька, Оля Ставнича; секретарки — Ірина Чайківська і Марія Савчак; скарбник Олександра Кіршак; фінансова секретарка — Іванна Ратич; референтки — Ірина Кіндрачук (організаційна), Ірина Лончина (виховна), Дарія Маркусь (справ культури), Ірина Руснак (мистецька), Марта Терлецька (зв'язків), Теодозія Савицька (суспільної опіки), Ірина Качанівська (сусп. опіка - стипендії), Олена Процюк (пресова), Люіза Сакс (статут); вільні членки — Марія Томоруґ і Оля Ґнатейко. До Контрольної Комісії були обрані: Ольга Мусаковська — голова, Поля Книш, Надя Попель, Євгенія Новаківська, Оксана Микитин — члени.

Іванна Рожанковська
(Світлив Ігор Длябога)

З нагоди Міжнародного Року Дитини — 1979, конвенція проходила під кличем ,,Чьогоднішна українська дитина — майбутність українського народу", що й було титулом пам'яткової конвенційної книжки. Також одинока виставка в часі конвенції була пов'язана тематично з цим гаслом і дала образ діяльности світличок СУА та зв'язаних з цим матеріялів, як також показ нагороджених дитячих творів в конкурсі з нагоди Міжнародного Року Дитини — „Хто ми і чиї ми діти" — в якім брало участь 210 дітей в трьох категоріях: „рисунок/малюнок, вірші і проза.

Конвенцією проводила президія в складі: д-р Іванна Ратич — предсідниця, Ірина Руснак і М. Слейбі — заступниці та дві секретарки — Галина Царинник і Аня Максимович парляментаристка — Люіза Сакс. В почесній президії були Лідія Бурачинська, Ганна Дмитерко-Ратич, Стефанія Пушкар, Ірина Пеленська.

В часі триденних нарад вичерпано намічену програму конвенції при участі 141 делеґаток (з додатковими дечятьма голосами в заступстві), що репрезентували 3662 членок організації, 33-ох членок Управи і 111 гостей.

Переведено два панелі: „Жіночий рух вчора і сьогодні" з участю панелістів: Галини Кутко, Мотрі Кушнір, Олени Процюк і Анізії Г. Савицької (модератор), та „Сьогоднішня українська дитина — майбутнє українського народу" з участю: Дори Горбачевської, Марії Одежинської, д-р Богдана Цимбалістого й Ірини Лончини (модератор). Другого дня вислухано дві доповіді: „Вклад жінок у розвиток українського суспільства" — Марти Богачевської-Хомяк, та „Союз Українок Америки і українська громада" — Люби Волинець.

В діловій частині ухвалено ряд поправок до статуту, з яких важливіші відносилися до устійнення взаємного відношення між СУА і „Українським Музеєм". Рідкісною подією було надання почесного членства двом знатним і заслуженим жінкам, бувшій голові СУА, пані Стефанії Пушкар (1965 — 1971), і пані Наталії Чапленко.

Першого дня відбувся спільний полуденок, на якім відзначено 18 Відділів, а 14 Відділів одержали признання. Крім цього вирізнено декілька округ за значніші успіхи в праці. Вечором делеґатки відвідали Музей. Церемоніяльним і розваговим завершенням конвенції був бенкет при участі коло 400 осіб з визначними гістьми за президіяльним столом та представниками багатьох організацій на залі. Численні усні і писемні привіти, починаючи від привіту з Риму від Патріярха і Кардинала Йосифа Сліпого, — вітали конвенцію з побажанням успіхів цілій організації

В розвагово-мистецькій частині брали участь: Тріо „Пісня" з Чікаґо в складі: Л. Олексюк, Н. Масник, О. Джулинська та акомпаньятор О. Оришкевич — всі членки 29-го Відділу СУА; Наталка Чума, артистка з Ню Йорку — рецитація; Наталка Худа-Гусяк, сольо спів, акомпаньятор Тома Гриньків. В часі бенкету відбувся церемоніял відслонення таблиці із списком меценатів Українського Музею та роздача грамот.

(Закінчення на стор. 4-ій)

Назвознавці вшанували проф. Яра Славутича

Лондон, Канада. — В днях 22 і 23 травня відбулась тут річна конференція Канадського Ономастичного Товариства (Канедіян Сосаєті фор де Стаді оф Неймс), в рамках з'їздів Лєрнед Сосаєтіс.

На зборах цього товариства вшановано проф. Яра Славутича з нагоди 60-ліття життя і 40-ліття його літературної діяльности. Як відомо, проф. Славутич не лише активний науковець і літературознавець, але також і славний еміґраційний поет. Він і президент згаданого товариства. Доповідь: „Роля місцевих назв в поезії Яра Славутича" прочитала д-р Анна Власенко-Бойцун. Вона підкреслила символіку і значення таких назв, як Жовті Води, Полтава, Винниця.

Проф. Олександер Роїк — українець прочитав доповідь на тему: „Слов'янські місцеві назви в Бритійській Колюмбії", присвячуючи особливу увагу українським місцевим назвам у цій провінції.

Інші доповіді, разом 11, були на різні назвознавчі теми. Дуже цікавою була доповідь проф. Рене Кулета про назви в гаремах. Проф. Кулет з Делеварського університету відомий українцям з перекладів української поезії на французьку мову, в тому поезій Яра Славутича. Конференцію відвідали 23 канадські й американські назвознавці, в тому три українці.

Вечером 23 травня відбувся в Українському Центрі в Лондоні авторський вечір Яра Славутича, на якому він прочитав свою найновішу поему про голод в Україні в 1933 р., що викликала живу дискусію. Вечір зорганізував д-р Руслицький, а вечером проводила поетка Леся Храплива-Щур.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Передплата: на рік — $30.00, на пів року — $16.00, на 3 місяці — $9.00. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

ЗСА — ґарант миру

У добі суперсонічних літаків і далекосяжних ракет трудно вважати Атлантійський і Тихий океани ґарантами безпеки З'єднаних Стейтів. І тому наче автоматично зникла в Америці політична течія ізоляціонізму. Проте, В'єтнамська війна з усіма її перипетіями скріпила в американському суспільстві нехіть активно встрявати у внутрішні справи будь-якої країни у світі. За президентів Ніксона і Форда викувано формулу, що „допомагаємо тільки тим країнам, які хочуть і вміють самі собі помогти", з тим, що й тоді ця американська допомога має обмежуватися до зброї, виряду, ліків, всяких інших достав, але не до висилання поза межі Америки американських вояків.

Проте, теоретичні формули рідко видержують пробу в зустрічі з реальною дійсністю. ЗСА — це світова потуга і її життєві інтереси тісно пов'язані з різними країнами земного ґльобу. Після Другої світової війни і таких трагічних помилок американської закордонної політики, як договори в Ялті та Потсдамі, врешті після дальших помилок із пасивним відношенням до дальшої совєтської імперської експансії аж по чеську Велтаву, поруч з американською світовою потугою виросла й совєтська світова потуга, також із ядровою зброєю і з динамікою прикметною всім відомим з всесвітньої історії диктаторським імперіям. Ото ж миролюбна невтральність супроти всього того, що діється у широкому світі, рівнялась би самогубству: вона бо була б рівнозначною із згодою на загин вільного світу та на тріюмф комунізму над демократією.

Тому не дивниця, що навіть президент Картер, який заявився також проти висилання американського війська для інтервенції в заморських країнах, водночас нарікає, що має „зв'язані руки" у справах допомоги загроженим комунізмом країнам, які звертаються з просьбою про таку допомогу. Найчастіше повторюваним арґументом американських „нео-ізоляціоністів" чи пак „невтралістів", які бояться повторення В'єтнамського прецеденту, є те, що „Америка не може бути поліціянтом світу" - Такої ролі, мовляв, не хоче американський нарід.

Проте, не всі американці так думають. Ось відомий американський синдикований коментатор Патрік Бюкейнен, який колись був одним з тих, що приготовляли промови президентові Ніксонові, поставив недавно крапку над „і": у світі є неспокій і заколот, — світ подобає на вулицю, на якій мусить стояти поліціянт і заводити там порядок, — тому це ніяка нечесть для Америки, коли б вона стала поліціянтом світу, — а навпаки, — це її почесне завдання, ба навіть невідхильний обов'язок. Штучно викований вислів „поліціянт світу" — неприємно вражає громадян. Але по суті це те саме, що — стояти на сторожі ладу і миру. Ладові і мирові постійно смертельно загрожує російсько-большевицький імперіялізм.

Для оборони Західньої Европи й цілого Заходу проти загрози з боку СССР створено у 1948 р. Атлантійський Союз (НАТО). ЗСА, як найсильніша мілітарна й економічна потуга, автоматично, чи це комусь подобається, чи ні, є лідером вільного світу і тому є відповідальні за безпеку всього вільного світу.

Від закінчення Другої світової війни були різні теорії й різні концепції, як ту безпеку осягнути і як зберегти мир. Але всі ті теорії про „співіснування країн з різними соціяльно-економічними системами", і „політика стримування", і політика „детанту", нічого по суті не змінили: загроза з боку СССР не зменшилася, а зросла і всі безконечні переговори та договори з СССР доказують тільки одно: Москва договори ламає, вона не виреклася своєї місії заволодіти світом, вона далі плекає той нелюдський варварський режим, який вважає своє зобов'язання у Гельсінкському договорі за клаптик безвартного паперу, так само, як уважає за клаптик безвартного паперу власну конституцію, що „дозволяє" союзним „республікам" вийти з складу СССР. „Співіснування" чи пак „детант" тільки скріплює СССР і тільки допомагає Москві продовжувати політику терору супроти власних громадян та політику щораз нової аґресії супроти закордону. Патрік Бюкейнен казав повну правду: ніхто інший у світі, як тільки Америка має змогу, силу й обов'язок бути ґарантом миру і безпеки світу та в найперщу чергу дбати, щоб в усьому світі були в теорії і в практиці вазнані людські права. І щоби врешті прийшло до деколонізації Сходу Европи.

Панас Феденко

ЧИ Є ЗА ЧИМ ЖАЛКУВАТИ?

Мюнхен. — Кремль „карає" своїх підданих, висланих із СССР до країн вільного світу: відбирає їм права „совєтського громадянства". Так „покарано" генерала Петра Григоренка, відомого музиканта-віртуоза Ростроповича та інших, що на волі в різних країнах критикують режим комуністичної тиранії в державі, яка називає себе „союзом нерушимим народів свобідних" (совєтський гимн). Позбавлені совєтського громадянства заявили в протестах своє огірчення на самоволю московського уряду, що вчинив їм таку „кривду".

Я не помалу здивований цими протестами. Бо що значить бути громадянином якої-небудь держави? Вільна демократична держава забезпечує своїм громадянам певні права і не дає їх кривдити, коли ті громадяни перебувають у чужих країнах. Свіжий приклад: французький уряд послав військо в Африку, до Конго, щоб урятувати своїх громадян від погрому, який учинила їм аґресія з комуністичної Анголі.

Зовсім інакше поставився совєтський уряд до своїх громадян, що після 1941 року попали в полон до німців: Сталін відмовився від допомоги Міжнародного Червоного Хреста совєтським полоненим у Німеччині, і нещасливі червоноармійці гинули в німецьких таборах із голоду й недуг. Таким чином, совєтський уряд допомагав Гітлерові нищити „нижчу расу"...

Із історії інших народів знаємо, що право громадянина мало великі вигоди. В грецькій республіці — Атенах — тільки громадянин — „політес" мав право голосу в виборах начальників, суддів та інших адміністраторів. Інші мешканці республіки — вільні „метойки" (по-нашому — „підсусідки") та раби були безправні.

В Римській імперії, навіть під владою монархів-кесарів, право громадянина було високо шановане. Про це згадується в Євангелії, в Діяннях Апостола Павла, що був римським громадянином. Вороги донесли римським начальникам на апостола, неначе він вів пропаганду проти римської влади в Палестині. Тому апостола Павла арештовано й бито. В Євангелії написано, що коли апостола в'язали ремінням, то він сказав до римського сотника:

— „Хіба годиться вам чоловіка-римлянина, тай несудженого, бити?" Почувши це, сотник, приступивши до тисячника, сповістив, кажучи: Дивись, що робити, бо цей чоловік римлянин!"

Слова апостола, що він римський громадянин, злякали римських начальників і вони, на вимогу Павла, послали його в Рим, на розсуд самого кесаря. В Римі його випущено на волю і апостол далі проповідував віру Ісуса Христа.

Коли в Римі пізніше визнали християнство за небезпечне для держави, то проповідників-апостолів Петра і Павла арештовано й засуджено на смерть. Однак, і засуджений на кару смерти римський громадянин мав певні права: право не дозволяло розпинати римського громадянина на хресті, та кара була для рабів. Тому апостола Павла, римського громадянина, не розп'ято, як апостола Петра, а відрубано йому голову мечем.

Із промов славного римського оратора Марка Туллія Ціцерона (106-43 р.) відомі його промови проти римського проконсула (губернатора) на острові Сицилії — Верреса). Веррес грабував жителів Сіцилії для свого розкішного життя і своїх противників жорстоко карав. Він відважився покарати смертю, без усякого суду, римського громадянина на ім'я Ґавій (Ґавіус). На березі моря, що відділяє Сіцилію від Італії, розп'ято нещасливого Ґавія на хресті. У промові проте Верреса („In Verrem") Ціцерон, що Ґавій у смертних муках дивився з хреста на беріг Італії і шепотів: „Я — римський громадянин". За свої злочини Веррес був покараний, зокрема за насильства над римськими громадянами.

В новій історії право громадянина лягло в основу конституцій вільних країн. Велика французька Революція 1789 року залишила великий слід своєю „Деклярацією прав людини й громадянина". За монархічного режиму у Франції мешканців називали „підданими" (sujets) не громадянами (citoyens).

Слово „громадянин" („гражданин") зненавидів цар Павло (1796-1801), бо воно нагадувало йому французьку революцію. Раз їхав Павло І лісом із своїм адьютантом і той сказав: — Ось дуб, громадянин (citoyen) цього лісу. Розгніваний самодержець звелів своєму придворному негайно покинути цареву карету...

Які ж права дає мешканцям совєтської імперії громадянство? Ніяких! Партійний деспотизм накладає на мешканців СССР самі повинності та ще й вимагає цей режим хвалити. Величезна більшість людности СССР хотіла б збутися цього ярма — громадянства в „Тюрмі народів". Тільки люди рабського характеру, ті, що тішаться завоюваннями деспотичного режиму і поширенням імперії, можуть дорожити таким громадянством. Про це писав російський поет в добі царя Миколи І:

„Хоть ты есть раб, но раб царя вселенной". (Вселенна — всесвіт).

Багато арештованих і покараних мешканців СССР хотіли б вирватись на волю із держави Леніна-Сталіна-Брежнєва і збутися „совєтського громадянства". Вони, живучи під тиранським режимом, подають заяви про вихід із совєтського громадянства. Імена їх широко відомі. Недарма так пильно стереже совєтська поліція кордонів імперії, щоб мешканці не тікали в вільний світ із СССР. В час Другої світової війни тисячі громадян СССР, що попали на Захід, всяким способом хотіли врятуватися від „репатріяції": видно, вони невисоко цінили „права" совєтського громадянства. Не вірю, щоб режим Леоніда Брежнєва забезпечив мінімальну свободу Григоренкові, Ростроповичу, Солженіцину й іншим „найновішим еміґрантам", коли б вони могли вернутися в країну, де діють закони „Гулага".

ПОРАЗКА КОМУНІСТІВ В ІТАЛІЇ

Рим (ВЛФ) — У днях 14-15 травня в Італії відбулися часткові вибори до органів місцевого самоурядування (йшлося про вибори комунальні й провінціяльні). Голосувало приблизно 4 мільйони виборців у понад 1.000 (тисячі) більших і менших громад, розсіяних у маже всіх областях країни. Відсоток голосуючих був дуже високий: 88,6 відс. супроти 87 відс. попередніх адміністративних виборів. Значну перемогу осягнули партії християнсько-демократична й соціялістична, деякий успіх мали малі демократичні партії: соціялдемократична, республіканська й ліберальна. Великої поразки зазнала комуністична партія, а також поважно зменшилося число голосів правиці — італійського соціялістичного руху.

Християнська демократія отримала 42,5 відс. голосів, порівнюючи з 37,5 відс. комунальних виборів 1972 року і з 38,9 відс. політичних виборів 20-го червня 1976 року, себто 5 пунктів більше порівняно з попередніми комунальними і майже 3 пункти більше, порівнюючи з попередніми політичними виборами. Комуністична партія осягнула 26,5 відс., порівнюючи з 25,8 відс. попередніх комунальних і з 35,6 відс. політичних виборів 1976 року, втративши понад 9 пунктів порівняно з попередніми політичними виборами. Соціялістична партія осягнула 13,3 відс., порівнюючи з 13,5 відс. комунальних виборів 1972 року і з 9,2 відс. політичних виборів 1976 року, отже, 4 пункти більше порівняно з попередніми політичними виборами.

Успіх християнської демократії був передбачений. Емоція, викликана трагічним кінцем голови партії Альдо Моро і рішучий спосіб, в який вона опиралася аґресії червоних терористів, безсумнівно обумовили результат виборів. Це визнають і християнсько-демократичні лідери. Проте, емоція діяла більше на правому боці, як на лівому, і насправді значні втрати італійського соціяльного руху майже в цілості пішли на користь християнської демократії.

Звичайно, виборча проба 14-15 травня не має і не може мати абсолютної вартости. Насамперед, найсильніші партії, зокрема комуністична, в адміністративних виборах отримують менше голосів, ніж у політичних. Подруге, як ми вже згадали, емоційна хвиля, викликана варварським убивством Моро, вплинула в якійсь мірі на голосуючих.

Якщо б 14-15 травня відбулися були політичні вибори, замість адміністративних, комуністична партія ймовірно осягнула б трохи вище голосів. Проте, є всі підстави гадати, що вона однаково була б реґресувала дуже виразно. Така помітна втрата — понад 9 пунктів, — якої вона зазнала, не може бути виправдана фактом, що в адміністративних виборах комуністична партія завжди тратить деяке число голосів порівняно з політичними виборами. І немає сенсу порівняння, яке роблять комуністи між теперішніми результатами, осягненими італійською комуністичною партією в адміністративних виборах 1972 року.

Відомо, що в роках 1975 і 1976 (часткові адміністративні вибори в 1975 і політичні в 1976 році) комуністична партія зробила була великий стрибок уперед. З теперішніх виборів вона вийшла дуже послаблено і практично повернулася на рівень 1972 року. Вона далі залишається найсильнішою комуністичною партією західнього світу, але принаймні покищо втратила всяку можливість становити політичну силу щонаймні потенціяльно альтернативну супроти християнської демократії.

Голосний комуністичний виборчий неуспіх є у великій мірі політичним фактом Причини його є різні, між іншим і те, що виборцям не подобалися протиріччя цієї партії, котра, з мотивів політичної тактики, останніми часами кваліфікується одночасно консервативною і революційною, ворогом „червоних бригад", але не до тієї точки, щоб відкинути ленінські теорії, на які посилаються терористи, коли вбивають. Не можна, звичайно приписувати італійській комуністичній партії злочинних актів „Червоних бригад". Але жадна розсудлива людина не може заперечувати ідеологічного походження „Червоних бригад" від італійської комуністичної партії. Хто утотожнює „ідеологічного батька" червоного тероризму в італійській комуністичній партії, той ґрунтує своє міркування на низші незаперечних фактів, між якими наступні: 1/ значна частина дотепер заарештованих червоних терористів належала раніш до комуністичної партії; 2/ фразеологія комунікатів „Червоних бригад" з стільки характерна для попередньої політичної фази італійської комуністичної партії, що стара комуністка Россана Россанда сказала: „Читаючи їх, мені здається, що перегортаю родинний альбом".

Слід також зауважити, що майже тотальне банкрутство „нового способу управління" в численних органах місцевого самоурядування, котрольованих комуністами, відштовхнуло від італійської комуністичної партії ті рештки незадоволеного міщанства, яке безпідставно бачило в партії Берлінґвера обіцянку й запоруку чесного способу управління.

Італійські виборці починають також усвідомлювати облудність нібито демократичної еволюції комуністичної партії. Статут партії, підтверджений конґресом у 1975 році, перелічує між обов'язками партійних активістів обов'язок „набути й поглибити знання марксизму-ленінізму і застосувати його вчення у розв'язці конкретних проблем". Італійська комуністична партія, „Червоні бригади та інші крайньоліві групи інтерпретують Леніна кожна за своїм зображенням або за своєю вигодою.

У закордонній політиці італійська комуністична партія завжди виявляє „пролетарську солідарність" із СССР. Коли вибухають конфлікти в Африці між урядами поміркованими й режимами, які

(Закінчення на ст. 4-ій)

Марія Гарасовська- Дачишин

Тирс Венгринович — віртуоз екслібрису

Із великим, творчим доробком, на запрошення 12-го Бідділу Українського Золотого Хреста, — завітав до Чікаґо мистець Тирс Венгринович. Він привіз на виставку 31 олійних картин, 120 дереворитів більшого формату, та коло 300 малих дереворитів-екслібрисів, впорядкованих за роками виконання на кількох таблицях. Мистець — гарний з виду, з ясними, синіми очима на смаглому обличчі, з густою сивою чуприною, кріпкий, жвавий, інтеліґентний та при всьому скромний. Тому й не диво, що зразу сам собі та своїм добрим працям здобув щирі симпатії.

При вщерть заповненій ґалерії „Левів", на відкритті виставки, слово про мистця виголосив Остап Гарасовський, колишній випускник графіки (ШШЗ і Пр Арт) у Кракові.

Мистець Тирс Венгринович, що народився у священичій родині 1924 р. в Дрогобичі — вже із наймолодших років переїздить із родиною до Сянока і виростає серед мальовничої природи Лемківщини. Там він кінчає народну школу та гімназію. Талановиті батьки, чудова природа, цікаве дерев'яне будівництво церков — розвивають уяву малого Тирса. Він залюбки рисує, малює і нарисоване вирізує. Ще, як було йому всього 18 років, Спілка Українських Мистців у Львові два рази включала його дереворити й ліноритн в їхні виставки. Перед закінченням 2-ої світової війни Тирса беруть до Німеччини на роботу. Серед несприятливих умов він не покидає працювати у вільних хвилинах у графіці та привозить із собою 10 графічних плит. Осінню 1945 р. його приймають до Академії Мистецтв. Швидко з малярства Тирс переноситься на Відділ Графіки, а Відділ цей постав за старанням проф. Фалата 1905 р. і мав таких знаменитих педагогів, як: Вичуловський, Панкевич, Войнарський з Рубчаком та Юркевич, що був автором 3-томового підручника „Методика графіки".

У 1945 р. мистець Тирс Венгринович закінчує Академію дипломом мистця графіки. Він дістає працю при закладі Археології Польської Академії Наук. При всьому, наполегливо працюючи в графіці — бере участь у багатьох виставках. Його особисті і родинні трагічні переживання в часі Другої світової війни залишають драматичний слід у його графіці („Мати", „Руїни", „Розстріл", „Виселені", „Боєвичка" та інші). У Венгриновичевій графіці часто релігійна тематика: Ікони Христа, Божої Матері, Святих, Апостолів і т. д. та численні церкви.

Мистець виявив себе добрим малярем краєвиду в олійних працях, у яких домінувала експресія неба. Однак, понад усі вияви творчости мистця Тирса Венгриновича — на вершинах станув його екслібрис.

Екслібрис (Ex libris), („З книгозбірні") — малий, книжковий знак. Із 1952 р. ці малі, віртуозно виконані значки Венгриновича просунулись до сотень приватних збірок колекціонерів, та численних музеїв Еспанії, Бельгії, Портуґалії, Італії, Польщі, Німеччини, Чехо-Словаччини, Канади й ЗСА.

Екслібриси Тирса Венгриновича подивугідні фантастичною вишуканістю композиції площин і письма. Вони легкі та елеґантні виявляють його ґрунтовне знання орудування рильцями, тому й не диво, що їх замовляють не тільки літератори, діячі, лікарі та інші власники книгозбірень, але і мистці, графічні заведення та Академії Мастецтв.

Багато добрих графіків

(Закінчення на ст. 4-ої)

Микола М. Палій

ДО ПЕРШИХ ЗІР

Була вереснева неділя, насичена сухістю і запахом скошених піль. Останні дні пізнього літа ліниво догоряли в обіймах розжареного обрію, що грайливо мінявся й мерехтів перед нами, як ховзький, невловимий і нерозгаданий вповні міраж. Наше авто котилося, власне, проти того п'янкого мерехтіння, у напрямку до Ню Ґлерусу, що пишається там, у хвилястому Висконсині, на північ від міста Монров.

Ню Ґлерус! Хто бо не знає цієї скромної швайцарської оселі, тут, на середньому заході, а й далеко поза ним? Цю місцевість, яка сьогодні нараховує біля півтори тисячі жителів, заснували швайцарські еміґранти із кантону Ґлярус в 1845 році. Їм, видно, припала до серця ця околиця, яка своїм фізичним виглядом нагадувала їм їхню батьківщину, і так вони й осілися в ній компактною масою, даючи цим вибором початок до т. зв. „Малої Швайцарії", що сьогодні охоплює широкий простір полудневого Вісконсину. Ці рухливі і господарні швайцарці не тільки оживили стейтову економію виробом молочних продуктів, головно доброякісного сира, але й піднесли і збагатили культурний рівень значної частини Вісконсину своїми цінними традиціями. До однієї із тих перещеплених традицій належить драматизація історії про Вільгельма Теля, яку мешканці Ню Ґлерусу ставлять щорічно у „День Праці" („Лейбор Дей") в обширному сільському парку. На ту триденну драматизацію швайцарської епопеї з'їжджаються тисячі людей з усіх усюдів, щоб ще раз всеціло пережити історичний подвиг незабутнього героя і „запричаститися духом" духом своєї матері-батьківщини.

Історія Вільгельма Теля це розповідь про швайцарського національного героя і самої Швайцарії в боротьбі за незалежність і повстання проти тиранії австрійських Габсбургів у XIII сторіччі. Під час австрійської окупації швайцарські кантони Урі, Швіц і Унтервальден зазнали багато утисків і кривд від австрійського губернатора-наставника Ґесслера. Схоплений австрійцями Вільгельм Тель був змушений доказати свою вправність в луці: збити стрілою яблуко з голови свого сина. Вив'язавшися вміло із свого завдання, Тель скоро утікає від своїх захватників і вбиває Ґесслера одним поцілом стріли. Наслідком цього австрійці були змушені забратися із Швайцарії, а три початкові кантони рішили спільно зберігати і хоронити свободу і незалежність своєї вже вільної країни. У 1971 році Ню Ґлерус відсвяткував 680 річницю народження швайцарської нації 34-ою виставою Шіллерової класичної драми про Вільгельма Теля в німецькій і англійській мовах, і то своїми місцевими патріотичними силами.

Так то, тої пропам'ятної для нас неділі, ми виїхали в напрямі до Ню Ґлерусу на виставку Вільгельма Теля, яка мала започаткувати довге і цікаве святкування „Дня Праці". Наше авто котилося монотонно по сонному шляху „Гаявата Пайонір Трейл", вихилястого й мальовничого „Зеленого повіту (Ґрін Кавнті), і без великого труду опановувало гори і пагорки, й несподівані закрути, то знову ховалося спритно в широких і тінистих долинах. Але, доїхавши до підніжжя Монтисело, наше авто почало звільняти, і, як наперекір усім мольбам, нагло шарпнуло, пчихнуло, засичало, і стало якраз перед заїздом якоїсь статечної фарми.

— Ну, тобі й на! — вирвалося нам гірко з грудей.

Я ще раз перекрутив ключа, в надії, що знатурений мотор знову озветься. Але ним навіть не сіпнуло, і не засичало, тільки щось безнадійно затарахкало.

Чуєш, як ті цилиндри тарабанять? — звернулася до мене з душевним болем Марійка.

— Це не цилиндри, серденько, а мої коліна із страху так уперто клацають.

Вийшов я з авта і почав приглядатися розжареним частям і причандалам мотора. І, звиваючись з одної сторони у другу, я запримітив на пагорку якусь постать, що пильно слідкувала за моїми рухами. Я випростувався проти неї і відразу пізнав у ній невелику постать типічного фармера. На його обличчі, мені видалося, зарисувалася якась хитра усмішка, з якої можна було вичитати його іронічні думки: „Так вам і треба, міські штукарі". Але, по якомусь часі, він зійшов з горбка, наблизився до авта і ліниво процідив крізь зуби:

— Маєте клопіт?

Таж, бачите. І коли б я тільки знав, де він пропхався!

При цьому фармер нахилився, помацав це, посіпав те, і потім видав тріюмфальний вирок:

— Справа проста: кишка вам на рурці трісла, і вода помалу витікає, бачите? — показав він мені пальцем на джерело нашого нещастя.

І справді, вода вже не сичала, а тільки нерівно доцяпувала на розпалений асфальт.

— Але не журіться. Заждіть тут хвилину, і я вас витягну з біди, — додав фармер по хвилині і подався до заїзду.

— Ну, — подумав я, — тарадайка нова, а такі безстидні штуки виправляє. Ніби на злість. І то у святу неділю, і ще й на гладкій дорозі.

За хвилину на закруті з'явився наш фармер: він вів за уздечку не стару ще шкапу, яка, переплітуючи неохоче ногами, час від часу приставала і повертала голову в сторону свого хазяїна.

— Що, ваш кінь слабий, чи що? — спитав я здивовано фармера.

— Я не думаю, — відповів той. — Або, що?

— Та так. Бо він йде трохи мляво. А, може, він впертий?

— Де там! Він боїться, що не дочує мого „вйо", і тому він пристає, повертає голову і прислухається, що я скажу.

Його кінь, і його мова мене трохи здивували і насторожили мені вуха. Але фармер, прив'язуючи линву до авта, почав знову торочити свою історію:

— Мені треба було коня, бо трактори не все дома, і я пішов на ліквідацію фарми. Мій сусід почав захвалювати свою шкапу, приговорюючи безнастанно свою втерту фразу: „Купіть його, бо він якраз для вас. Йому тільки п'ять років, здоровий і йде десять миль без перестанку". Але я став боронитися: „Він не для мене, бо я живу п'ятнадцять миль від міста, отже мені прийшлося б іти останні п'ять миль пішки". Але кінець-кінцем, я його таки купив і не завівся.

— А чому він постійно тримає голову вділ? Що, він стидається, чи що?

— Та ні. Йому нічого не бракує. Він, знаєте, має свій гонор. І як тільки я за нього заплачу, то він тоді відчуває свою гідність, і знову піднесе голову так, як має бути. Але, до речі: якщо вам треба доброго коня, то я вам можу його продати і то тано.

При цьому наш фармер почав його хитро гладити і захвалювати попід небеса:

— Яка у нього постава! І яка у нього шерсть! Тільки помацайте: гладка і пристойна, як оксамитовий кабат.

— Та кабат у нього файний, — сказав я відчепно, — але його штани мені зовсім не сподобалися.

При такій дружній розмові бідна коняка затягнула наше авто на подвір'я, при чому наш хазяїн кликнув на свого сина і сказав:

Волтер, візьми-но, сину, цю машину в руки, бо вона сіла, як розбите яйце, серед дороги. І збадай її добре, і скажи нашому докторові, що вона трісла з голоду і недбальства. І випиши йому таку саму рецепту, як він селюкам виписує в місті.

Тим часом моя дружина вийшла з авта і стала перед бесідливим господарем. А той, глянувши на неї і запримітивши її вишивану блюзку, аж захлиснувся з невимовної радости, чи здивовання:

О, то ви визнаєтеся на наших вишивках? — скликнула радісно Марійка.

— І чому ні? Мої родичі були теж українці, і я добре з цим обізнаний.

Почувши такі слова, нам видалось, що ми знайшлися не на якомусь далекому, забутому відлюдді, а у себе дома, серед своїх рідних земляків. І, заки наше авто переходило докладну інспекцію, ми із фармером присіли під кріластим деревом і зайшли в цікаву розмову.

[Продовження буде]

Остання прислуга приятелеві

„Так ненадійно, так несподівано мій Роман відійшов у вічність", — писала в одному зі своїх листів його вірна дружина Ольга Кекіш.

Блаженної пам'яті Роман Любомир Кекіш народився 27-го червня 1911 р. у родині о. Ярослава Кекіша й Ірени Вахталовської, дочки о. Дмитра Вахталовського в с. Перепильники, п. Зборів, де в 1921 р. закінчив народну школу, українську гімназію в Рогатині і Тернополі — 1921-1929, а високу, правничу освіту в Ягайлонському університеті, 1930-34, осягнувши там ступінь магістра прав.

Уже як ученик українських гімназій в Рогатині і Тернополі, бл. п. Роман Кекіш брав живу участь у молодечих організаціях, а передусім у Пласті. Як студент був активним членом української студентської корпорації „Чорноморе". Він цікавився не тільки спортом, але перш усього був щирим книголюбом, багато читав, скуповував книжки, так що зчасом мав велику бібліотеку, в якій було чимало українських книжок.

Закінчивши правничі студії в 1934 р., бл. п. Роман Кекіш повертається до батьківської хати в с. Дусанові, де його батько був парохом і бере живу участь у громадському житті, зокрема присвячує багато уваги музичному вихованні нашої молоді. Сам він любив музику, грав на фортепіяні, організував хор не тільки в Дусанові, але в околичних селах, закладаючи при тому просвітянські і спортові товариства та всяко допомагає сільській молоді. Зокрема село Дусанів, одно з найсвідоміших сіл перемишлянського повіту, завдячує без сумніву свій розвій родині Кекішів, яка через три покоління вклала там немало праці на народній ниві. У тому самому часі (1934) померла його улюблена мати, смерть якої він дуже сильно пережив.

Друга світова війна застала його у Перемишлі, з якого виїжджає до Ярослава, де працює у тамошньому Українському Допомоговому Комітеті. В 1941 р., по звільненні Львова переїжджає туди, щоб працювати у відділі суспільної опіки в Українському Центральному Комітеті (УЦК). Тут розвинув широку діяльність, присвячуючи свою увагу переселенню голодуючих дітей та потребуючим допомоги. Про жертвенну працю бл. п. мґра Кекіша згадує між іншим д-р К. Паньківський у своїй книжці „Роки німецької окупації, 1941-1944" (стор. 104), 213, 374).

Про це, як віддано бл. п. Роман Кекіш сповняв свій обов'язок, свідчить факт, що коли його два рази призначено як представника УЦК до транспортів українських полонених до Києва, то він так щиро ними опікувався, що при прощанні вони зі сльозами в очах прощали його як свотянські і спортові товарист-

У 1944 р. прийшлося йому і його родині покинути рідну землю та поселитися в Австрії, де перебував у Зальцбургу до 1949 р. У цьому році прибув зі своїм батьком та ближчою родиною до ЗСА, де його батько отримав парохію у Дірфільді, Масс. У 1951 р. він переїжджає до Ню Йорку, де працює в бюрі Католицької Переселенчої Акції до 1955 р., опікуючись новоприбулими поселенцями. В 1953 р. одружується з мґр Ольгою Теребус. В 1955 р. одержує працю в Емпайр Мючуел Іншуренс Ко. як урядовець у бюрі відшкодовань, при тому доповнює своє знання вечірніми професійними курсами, так що в 1970 р. стає начальником цього ж відділу. У бюрі співпрацівники його любили і шанували за його речене полагоджування справ. 1-го січня 1977 відійшов на заслужену емеритуру і радів, що „надже не те, що втекло", одначе невмолима смерть перервала нитку життя у середу, 19-го жовтня 1977 р. Похорон відбувся 22-го жовтня при великій участі людей, що прийшли Покійному віддати останню прислугу.

Бл. п. мґр Роман Кекіш відзначався високою товариською культурою, був дуже очитаний, надзвичайно скромний, простолінійний, ідеаліст, я сказав би аристократ духа, людина великого серця, шляхетний друг для своїх однодумців, а рівночасно вирозумілий для інакшедумаючих. Він цікавився громадсько-політичним життям, брав участь у дискусіях, був членом т. зв. „Круглого стола". На своїй життьовій дорозі бл. п. мґр Роман Кекіш керувався принципами моралі, що випливала з глибокої християнської віри, пошанування традиції в родині, громаді і правопорядку. Він не тільки висловлював свої погляди в численних дискусіях, розмовах, але і жив згідно з ними. Його життьовим девізом було мати чисту совість, не зробити нікому кривди, навпаки — допомагати, і він допомагав усім, а передусім тим, що цієї допомоги потребували.

У приватному житті займався філятелістикою, любив грати в шахи, багато читав, подорожував і звиджував історичні пам'ятки, музеї зі своєю дружиною.

Вув членом Управи Товариства Українських працівників (ТУП) у ЗСА, багатьох інших організацій, між іншим був теж членом 457-го Відділу УНСоюзу.

Бл. п. мґр Роман Кекіш осиротив не лише свою вірну дружину Ольгу, брата Юрія з родиною, ближчу і дальшу родину, але широке коло приятелів і знайомих, що знали Покійного як доброго мужа, приятеля, людину.

Т. Мацьків

ЗСА запропонують припинення всіх штучних атомових вибухів

Вашінгтон. — Президент Картер погодився на пропозицію головного посередника в переговорах в Советами щодо роззброєння Пола Варнке, щоби на п'ять років припинити всякі експерименти з ядровою зброєю. Вже тому 15 років прийшло до підписання між ЗСА і СССР порозуміння, за яким забороняється переводити штучні ядрові вибухи в повітрі та під водою та обмежено їх тільки до вибухів під землею. Тепер також ті підземні пробні вибухи мали би припинитися. Проти такої пропозиції висловилися керівні військові кола, включно з новим головою об'єднаних шефів штабів генералом Дейвідом С. Джовнсом.

Керівні американські військовики твердять, що припинення також підземних ядрових досвідів не дасть змоги перевірити вартість ядрових головок до ракет і стрілен, як теж відкриє советам шлях до нового ламання договору і нового ошуканства. Тому противники такої концепції вимагають, щоби на території СССР встановити найменше 12-20 сейсмографічних апаратів, які нотували б кожне потрясення землі, — Совєти погоджуються тільки на 5 таких апаратів.

П. Варнке відомий, як один із ліберальних діячів, які дорожать детантом і не раз попадають у конфлікт з військовими колами в справах безпеки країни. Слід сподіватися, що в Конґресі прийде також до палких дебат над тим новим проєктом.

В ранніх годинах, 30-го травня 1978 року,
з волі Всевишнього відійшов у Вічність після тяжкої хвороби, на 84-му році життя,

відомий професор

МИКОЛА ПЕТРОВИЧ ЗАЙЦЕВ

про що повідомляють Приятелі Покійного —

Г. М. ПАШКОВСЬКА
ОЛЬГА Й АНАТОЛІЙ ҐУДЗОВСЬКІ

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Ділимося сумною вісткою з Рідними, Приятелями і Знайомими,
що дня 28-го травня 1978 року, відійшла від нас у Вічність,
наша Найдорожча ДРУЖИНА, МАМА, БАБЦЯ, СЕСТРА та БРАТОВА

бл. п.

КАТРЯ ГОРОДІЙОВСЬКА

з дому СУПІНСЬКА

ПАРАСТАС — 30-го травня 1978 р., о год. 7:30 веч. у похоронному заведенні Lilly Zeiler, біля церкви св. Михаїла в Балтімор, Мд.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ — 31-го травня 1978 р., о год. 8-ій рано в похоронному заведенні, а опісля о 9-ій год. рано в українській католицькій церкві св. Михаїла при 526 Wolf Street, East Baltimore, Md.

В глибокому смутку:

муж — ЮРІЙ
дочка — ЛЯРИСА з чоловіком д-ром МИКОЛОЮ ВОЙТОВИЧЕМ і сином МИКОЛОЮ
дочка — ТАЇСА з чоловіком інж. ІВАНОМ КОРЖЕМ та синами АДРІЯНОМ і ДОРІЯНОМ
сестра — АННА МЕЛЬНИК
сестра — МАРІЯ КОТИК
братова — СТЕФАНІЯ СУПІНСЬКА
братаниця — ЛІДІЯ з чоловіком інж. АДАМОМ МАРКОВСЬКИМ та сином інж. ІВАНОМ МАРКОВСЬКИМ з родиною
сестрінниця — ХРИСТЯ з чоловіком інж. МИРОСЛАВОМ ЛИСОБЕЄМ та синами АНДРІЄМ і ОЛЕКСАНДРОМ
сестрінок — ЮРІЙ КОТИК з дружиною МАРІЄЮ та синами МАРКОМ і БОГДАНОМ
Ближча і дальша Родина в Америці і в Україні

В СОРОКОВИЙ ДЕНЬ СМЕРТИ
Дорогої ДРУЖИНИ, МАМИ і БАБЦІ

сл. п.

МАРІЇ КЕФОР

буде відправлена
ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА
дня 1 червня 1978 р., о год. 8:30 ранку
в церкві св. Юра в Ню Йорку
Родину, Друзів і Знайомих просить помолитися за спокій Її душі —

РОДИНА

Замість квітів на свіжу могилу Дорогої нам
бл. п. Марії Кеніґ
на Пласт — Станиця у Філядельфії, Па.
50.00 долярів складають
Степан і Оля ДОМАРАДЗЬКІ з дітьми!

У ПАМ'ЯТЬ
В ДРУГУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ

моєї Найдорожчої ДРУЖИНИ
і нашої Найдорожчої МАМИ і БАБУНІ

бл. п.

РОЗАЛІЇ КОСОВСЬКОЇ

яка упокоїлась у Бозі 5-го червня 1976 року
Оставила свого мужа і своїх дітей і внуків та родину в Україні у великому горю. Покійна ніколи не буде забута.

ПАРАСТАС

буде відправлений у Українській Православній Церкві св. ап. Петра і Павла у Вілмінґтоні, Дел.

Вічна Їй Пам'ять!

Муж ГРИГОРІЙ КОСОВСЬКИЙ з Родиною

Товариство Свята Софія — Комісія Патріяршого Фонду

повідомляє:
на ПАТРІЯРШИЙ ФОНД зложили:
III — 1978

по 1,000.00 дол. — Гичко Катерина і Борис, д-р Ільків Осип, Клим Неоніля;
600.00 дол. — д-р Кузьмин Любомир і Роксана;
по 500.00 дол. — Окружний Відділ УККА в Олбані, д-р [illegible] Михайло, Вох Петро і Емілія;
по 300.00 дол. — Український Григорій і Ернестина, збірка в Пассейку;
338.00 дол. — Т-во за Патріярхат — Відділ в Кергонксон (Коляда 1978);
205.00 дол. — Т-во за Патріярхат — Відділ в Керґонксон, ювілейна збірка;
200.00 дол. — інж. Захарків Осип і Ірена;
по 100.00 дол. — Балабан Володимир і Олена, Іваш Лев і Стефанія, Шембель Володимир і Галина, д-р Вірщук В. і М., Рудницька Юлія;
по 50.00 дол. — 79-ий Відділ СУА в Бостоні, Стебельська Лідія;
по 25.00 дол. — Павлишин Наталія, Гайдучок О., Левицький В. і М. (листа ч. 1082);
по 20.00 дол. — д-р Миколаєвич Роман і Наталія, Коротко Уляна;
по 10.00 дол. — Щербанович Марія, Турко Марія;
по 5.00 дол. — Корбяк Ігор, Стефанишин Богдан, Климовський Ярослав.

•

Кергонксон — збірка з нагоди уродин Патріярха Йосифа
по 100.00 дол. — Олексів С., Гнатів М.;
50.00 дол. — Марійська Дружина в Кергонксон;
25.00 дол. — Парафія Пресвятої Трійці;
по 20.00 дол. — д-р Барусевич Микола, Квас М., Савчук О.;
15.00 дол. — Василик М.;
по 10.00 дол. — Горняткевич Д., Ганкевич Ю., о. М. Шевчук, Хамула Г., Хоманчук І.;
по 5.00 дол. — Безкоровайний О. С., Олійник О., Яців П., Салук Я., Яців О., Реннер В.;
1.00 дол — Васьків М.

•

Збірка в Міллвілл:
90.00 дол. — Загальна збірка;
30.00 дол. — Островський Володимир і Мирослава;
20.00 дол. — д-р Галій Іван і Марія;
5.00 дол. — Мельник Петро і Блянка.

•

Листа ч. 1206
50.00 дол. — Пиртко Іван;
по 5.00 дол. — Татарська Марія, Ковалишин Наталка.

•

Листа ч. 1207
50.00 дол. — Корженьовські Олександер і Ірена;
25.00 дол. — Марків Іван;
20.00 дол. — Олійник Анна і Григорій;
по 10.00 дол. — Білинський Ярослав і Люіс, Брикович Володимира і Теодозія, Новаківський Сидір, Касіян Марія і Микола, Дзівак Іван, Малай Ярослав.

•

Листа ч. 1139
по 20.00 дол. — Гевка Леся, д-р Верган Василь, Ляшкевич Ольга, Левицький Борис;
по 10.00 дол. — Ціґаш Галина;
по 5.00 дол. — Клім І., Войтіховська.

•

Поїздка о. Митрата д-ра Івана Музички:
1,820.00 дол. — Прихід з доповідей;
544.00 дол. — Філядельфія;
100.00 дол. — Нюарк;
38.00 дол. — Ню Йорк;

•

Листа ч. 1134
по 100.00 дол. — д-р Баран Остап, Яремчук Григорій;
по 25.00 дол. — д-р Клячко Марія, Чорній Евген;
3.00 дол. — Кузик Микола;
2.00 дол. — Качуж Михайло;
1.00 дол. — Баран Богдан;
25.00 дол. — Збірка на похороні бл. п. М. Дністряна (збирав п. Г. Яремчук).

В пам'ять бл. п. проф. Михайла Тершаківця на П. Ф. зложили:
100.00 дол. — д-р Баран Остап;
50.00 дол. — Кулик Теофіль і Іванна;
20.00 дол. — д-р Кознарська Марія і Мирослав;

•

В пам'ять бл. п. о. Володимира Терещука на П. Ф. зложили:
25.00 дол. — Яворський Володимир;
по20.00 дол. — Петровський Павло і Анна, Терещук Володимир, Смішкевич Омелян і Марія, Сольчаник Мирослав, Яворська Ірена, Березяк Володимир і Катерина;
15.00 дол. — Яворський Юрій і Зеня;
по 10.00 дол. — Фесьо В., Гісь Микола і Іванна, Леуш Стефан і Анна, Лисак Богдан і Лідія,д-р Стерчо Петро і Ірена, Кух Володимир і Надія, Яськів Александра, Войтович Анна;
по 5.00 дол. — Войціховська Марія, Лисак Михайло, Лоік Володимир, Княгиницький Зенон, Добош Юлія.

•

150.00 дол. в пам'ять бл. п. о. Івана Прокоповича і проф. Миколи Остапяка зложили бувші учні (збіркою займалася п. Дарія Федак).
100.00 дол. Збірка в пам'ять бл. п. Антона Лазірка (Нюарк).
30.00 дол. Д-р Якубович А. і Д. та Голубець А. в пам'ять бл. п. С. Голіян і бл. п. Г. Попель.
25.00 дол. Курилко Дарія і Любомир в пам'ять бл. п. д-ра Іллі Карапінки.
20.00 дол. Шаран Іван і Францішка в пам'ять бл. п. Іванни Ківерчук.

•

В пам'ять бл. п. Ореста Кулиняка зложили:
по 10.00 дол. — Горбачевський Тарас і Дора, Макух Богдан і Стефанія, Федик Роман і Іванна, Захарчук Борис і Дзвінка, Ковальчук Михайло і Ольга, Куземський Іван і Марія, Мазепа Ілярій, Рудницька Юлія.

•

В пам'ять бл. п. Олени Попель на П. Ф. зложили (Клівелянд):
по 50.00 дол. — Раковський Роман і Люба, Рейнарович Лев і Марія;
30.00 дол. — Жарський Едвард і Дарія;
по 25.00 дол. — Ставнича Михайлина, Савчак М. і О., Раковський Ігор і Софія;
по 20.00 дол. — Голіян М. і Л., Захарія Ольга; Зубаль Стефан, Івануса Володимир, Камінська Зиновія, Кришталович Ярослав;
по10.00 дол. — Білинська Люба, д-р Голубець З. і М., Данилевич Роман, Клос І., Комарянський І. і Дз., Кучменда Степан, д-р Кривяк Ярослав і Мирослава, Мацілінський Кость, Тарчанин Т. і О., Хміляк В. і Е.;
по 5.00 дол. — Говикович Я., Ільчишин В. і О., Фединський А. і Л.

•

В пам'ять бл. п. о. Митрата Степана Чміля на П. Ф. (Клівелянд) зложили:
по 25.00 дол. — Кравчук Ярослав, д-р Кривяк Ярослав;
15.00 дол. — Тарчанин Теодозій;
11.00 дол. — Салук Володимир і Ірена.

Комісія Патріяршого Фонду — Товариство Свята Софія — висловлює щиру подяку усім ВП. Збірщикам і Жертводавцям.

Усі датки на Т-во Св. Софія — Патріярший Фонд — можна відтягати від податку. IRS No. 23-74380645

Жертви на Патріярший Фонд можна складати в уповноважених збірщиків, або висилати на адресу:

ST. SOPHIA RELIGIOUS ASSOCIATION —
PATRIARCHAL FUND
7911 Whitewood Road
PHILADELPPIA, Pa. 19117

ІМПРЕЗИ...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

Ікер. Д-р І. Флис відчитав численні письмові привіти, які наспіли на руки Президії Конвенції від Патріярха Йосифа Сліпого, Митрополита Української Католицької Церкви в ЗСА Владики Йосифа Шмондюка, Митрополита УКЦеркви в Канаді Владики Максима Германюка, єпископа Чікагської епархії Владики Ярослава Габра, єпископа Стемфордської епархії Владики Василя Лостена, єпископа Торонтонської епархії Владики Ізидора Борецького, єпископа Саскатунської епархії Владики Андрея Роборецького, єпископа Ню Вестмінстерської епархії Владики Єроніма Химія, Архиєпископа УПЦеркви в Чікаго Константина, Консисторії УГПЦеркви в Канаді за підписом о. митрата Д.Лучака, віцепрезидента ЗСА Волтера Мондейля, дорадника президента Картера в справах крайової безпеки проф. Збігнєва Бжезінського, сенатора Річарда Швайкера, сенатора Джона Гайнца, конґресмена Джозефа М. Ґайдоса, губернатора Пенсильвенії Мілтона Шеппа, губернатора Ню Джерзі Брендана Т. Бирна, багатьох стейтових конґресменів та міських радних Піттсбурґу, а також від українських організацій — ЗУАДК-у за підписом д-ра В. Ґалана і д-ра О. Тарнавського, Централі Українських Кооператив за підписом Д. Григорчука і Омеляна Плешкевича, ГУ ООЧСУ, за підписом ред. І. Білинського і А. Соколика та інших організацій. На сесіях раніше були відчитані привіти від Конференції Українських Пластових Організацій, Організації Державного Водродження України за підписом проф. д-ра Богдана Гнатюка і Лева Куделі, Спілки Української Молоді за підписом інж. М. Шміґеля і Марії Барни, СУСТА, за підписом Роксоляни Стойко, Українського Народного Архіву, Музею і Бібліотеки в Детройті, Кооперативи „Певність" в Чікаґо та інших. Усно у четвертому дні нарад вітали ще Конвенцію канцлер Філядельфійської Митрополії і голова СУК „Провидіння" о. Роберт Москаль, голова УРСоюзу і екзекутивний віцепрезидент Централі УККА Іван Олексин і голова Фундації УВУ проф. д-р Петро Ґой.

Бенкет розпочав молитвою о. канцлер Роберт Москаль, а закінчив о. Степан Біляк з УПЦеркви. Коротке слово на бенкеті, згадуючи 85-річчя „Свободи", 45-річчя „Українського Тижневика" і 25-річчя „Веселки" виголосив редактор Антін Драган. Він, покликаючись на чотири свободи президента Рузвелта, розвинув думку про українські проблеми і справи та вказав на великі завдання українського друкованого слова, зокрема органу УНСоюзу „Свобода", яка відіграє важливу ролю у зберіганні української ідентичности.

Напередодні бенкету в цьому ж готелі Гілтон відбулась пресова конференція з амбасадором Річардом Дейвісом з участю української і американської преси та фоторепортерів. Амбасадор Дейвіс з'ясував приявним журналістам теперішню політику Державного департаменту та відповідав на численні запити кореспондентів.

У п'ятницю, 26-го травня ц. р., Конвенцію знову вітали цілий ряд осіб, між ними Фредерік В. Лассінджер, предсідник братських організацій великого Піттсбургу, Майкел Новак, колюмніст у „Вашінґтон Стар" та інших часописах, який, між іншим ґратулював українцям за Гарвардський Центр, бо на його думку тільки шляхом науки можна закріплювати тривалі успіхи. Згідно з загальними обчисленнями, біля 70 мільйонів американців походять із східньоевропейських країн, але вони замало активізуються в політичному житті, — сказав Новак.

Вечором о год. 7-ій на залю нарад увійшов у супроводі д-ра Мирона Куропася і Євгена Іванціва сенатор Роберт Дол, якого делеґати вітали довготривалими оплесками і вставанням з місць. Д-р М. Куропась сказав декілька слів про заслуги сен. Дола на відтинку оборони прав людини в СССР й інших комуністичних країнах, заявляючи, що українці мають в ньому найкращого приятеля у Вашінґтоні. В короткому привітанні сен. Р. Дол висловив признання Головному Урядові УНС за проведену акцію в обороні українських політичних в'язнів, яку підготовляли з рамени УНС головні радні д-р Мирон Куропась, проф. Тарас Шмагала і Євген Іванців. Сенатор Дол обіцяв й далі підносити в Конґресі ЗСА справу людських прав і свободи для уярмлених народів, в тому числі для України, бо „Свобода, — сказав Дол, — є принципом нашої політики".

Привіти, релігійні відправи і мистецькі виступи чимало спопуляризували українське ім'я в американській пресі, яка майже кожного дня звітувала про перебіг Конвенції, поміщуючи не тільки факти, але також ілюстрації. Функцію зв'язку з місцевою пресою держав у своїх руках інж. Михайло Комічак і йому треба завдячувати розголошення конвенційних справ у місцевій пресі.

Тирс Венгринович...

(Закінчення зі стор. 2-ій)

маємо тепер в Україні та й на еміграції заблестіли в цій ділянці наші: Іван Кейван, Мирон Левицький, Володимир Баляс, Богдан Божемський та — скрізь уже відомий Яків Гніздовський, тому так любо поставити поруч них ще одного, доброго нашого українського графіка — віртуозного майстра екслібрису — мистця Тирса Венгриновича.

Виставку мистця Т. Венгриновича, що пройшла з великим успіхом — влаштовував, як звичайно дуже старанно 12-ий Відділ Українського Золотого Хреста, меткий та гідний подиву, з його головою Нусею Рибак. На вечорі присвяченому мистцеві, що ним проводила авторка цього допису присутні почули цікаві розповіді самого мистця.

Гарний спогад про доброго мистця залишився у численній громаді відвідувачів у Чікаґо.

ПОРАЗКА КОМУНІСТІВ...

(Закінчення зі стор. 2-ої)

проголошуються марксистськими, італійські комуністи завжди висловлюються за цими останніми. Коли совєти й кубинці втрутилися в Анголі, італійські комуністи твердили, що ця дія була потрібна, щоб визволити ангольський народ. Коли совєти й кубинці борються по стороні Етіопії, італійські комуністи твердять, що треба дати братерську допомогу етіопській революції. Їхнє забраження світу залишилося однаковим: з одного боку, імперіялістичний табір, керований ЗСА, а з другого — совєтський табір „соціялізму й свободи''. Отже й сумніви італійських виборців щодо ілюзорної незалежности італійської комуністичної партії від Москви заважили на її виборчій невдачі.

Виборчий неуспіх зможе викликати кризу в середині італійської комуністичної партії, проте ця криза вимагатиме часу для свого дозрівання і швидко не виявиться. Прямим наслідком неуспіху італійської комуністичної партії буде, мабуть, зменшення її тиску, щоб увійти до уряду. Прийняття комуністів до парляментської більшости, котра підтримує сучасний уряд, є, мабуть, максимальною поступкою, яку християнська демократія зробила, щоб уникнути розв'язання парляменту і відбуття нових політичних виборів (італійський парлямент, за сучасного президента Джйованлі Леоне, вже був розв'язаний двічі: в 1972 і 1976 роках).

Іншим важливим фактом цих виборів є виборчий успіх італійської соціялістичної партії. Справжнім мотивом цього успіху є автономістичний зворот, що його надав партії теперішній її генеральний секретар Беттіно Краксі. Отже, переміг соціялізм демократичний, західній і реформістський проти соціялізму серпа й молота, підлеглого італійській комуністичній партії й надиханого збанкрутованими зразками східнього так зв. реального соціялізму. І це відкриває нові перспективи не тільки для італійської соціялістичної партії, але й для всієї італійської демократії. Цю нову автономістичну лінію італійської соціялістичної партії винагородили виборці.

Тим часом з цифр виходить, що в Італії існує християнсько-демократично-соціялістична більшість навіть без вкладу інших менших демократичних партій. Італійська соціялістична партія могла б віддіграти не підрядну волю, як дотепер, а ролю справжнього протагоніста в італійській політиці.

Стосовано трьох малих демократичних партій — соціялдемократичної, республіканської й ліберальної — треба зробити однаково ж позитивне зауваження: вони досягли незначного збільшення голосів, але вперше християнська демократія не зросла за їхній рахунок. За свою рішучу й виразну опозицію проти „історичного компромісу'' італійська ліберальна партія заслуговувала більшого росту голосів саме за рахунок християнської демократії. Але вже згадані емоційні фактори, у зв'язку з убивством Моро, перешкодили цьому. Проте, це не применшує важливости основного факту, що тенденція до зосередження голосів на двох великих масових партіях — християнській демократії й комуністичній партії, — котра провадила невблагано до їх обіймів, повернулася назад. Цей факт усуває небезпеку біполяризації італійського політичного життя й політичної боротьби між двома великими масовими партіями, біполяризація, яка кінець-кінцем сприяла б „історичному компромісові'', який становив би загрозу для італійської демократії.

Якщо б комуністи, не зважаючи на виборчий неуспіх, таки пробували осягнути те, чого не осягнули в минулому, і намагалися вирвати від християнської демократії згоду на вступ до уряду, то мусіли б, з усякою ймовірністю, сконстатувати, що це вже занадто пізно. Після цих виборів жадний християнсько-демократичний лідер, навіть, якби цього бажав, не міг би відкрити двері уряду комуністів без того, щоб викликати в партії бунт, який не було б можливим опанувати.

У найбільш песимістичному випадку комуністи могли б пробувати, викликанням урядової кризи, скористатися з конституційної слабости християнської демократії, яка полягає в тому, що ця партія не могла б удатися, як оборонний засіб, до передчасних парляментських виборів з тієї простої причини, що голова держави в останніх шести місяцях свого мандату, який кінчається в грудні ц. р. під час т. зв. „білого семестру'') не може розв'язати парляменту. Залишалася б для християнської демократії лише можливість закликати сучасного президента республіки податися до димісії, щоб дозволити на негайний вибір нового президента республіки. Таким чином була б усунена з політичної сцени конституційна перешкода, яка ще становить козир у руках комуністичної партії. Але з огляду на добру лекцію, яку комуністи отримали від виборців, ледве чи вони відважилися б на риск передчасних політичних виборів.

Італійські центрово-демократичні сили, котрі протягом останніх років боролися в дуже важких умовах проти „історичного компромісу'', тобто з урядової коаліції між християнською демократією і комуністичною партією, виникали великі небезпеки для італійської демократії. Занепад цієї зловісної перспективи становить перемогу основного значення для Італії цивілізованої й прикріпленої до західнього світу.

СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

Головну промову виголосила голова СУА — І. Рожанковська. Бенкетом проводили Оля Гнатейко і Мирослава Ipaб.

Конвенційними комісіями проводили: Марія Томоруґ — організація конвенції, Леся Гой — реєстрація, Олександра Кіршак — номінаційна комісія,Христина Навроцька — резолюційна комісія. Спеціяльна комісія трьох була вибрана для перевірки протоколу з попередньої конвенції (М. Даниш, І. Кашубинська, І. Клим).

В другім дні дев'ять семінарійних комісій відбули свої наради та закінчили їх діловими резолюціями або рекомендаціями, накреслюючи напрямні на майбутнє у поодиноких ділянках, які опісля були ухвалені на пленумі в додатку до серії програмових резолюцій, що їх предложила резолюційна комісія. Окремо зійшлися молодші членки на зустріч (кокус). Тридцять чотири учасниці з 24 Відділів не мали змоги вичерпати своїх особливих проблем в короткому для них призначеному часі. Все ж передали кілька загальних побажань під увагу нової Управи.

Конвенцію закінчено заключним словом голови І. Рожанковської і молитвою, а по замкненні відбулося ще коротке засідання нової Управи СУА.

Конвенцію попередило передконвенційне засідання Головної Управи в дні 26-го травня для полагодження деяких невикінчених справ і кінцевої підготови до нарад, яке закінчилося вечерою, яку приготовили гостинні нюйоркські Відділи 64-ий — голова М. Даниш, і 72-ий — голова п. Літепло.

Тоді ж відбувся вечір для відзначення 35-ліття „Нашого Життя", офіційного журналу СУА,—полученний з зустріччю журналісток.

БАТЬКИ! Зв'яжіть замолоду ваших дітей з найстаршою, найбільшою й найбагатшою українською національною установою поза межами батьківщини, якою є Український Народний Союз, щоб запевнити їм кращу будучність, в нашій громаді у вільному світі нового свідомого члена!

Пам'яті д-ра Григорія Масика

Доля химерна... Ще так недавно сл. п. д-р Григорій Масик святкував свої 80-ті уродини в колі своєї родини — дружини Галини, сина д-ра Богдана, невістки Надії та шістьох внуків — а тут місяць пізніше, 21-го січня відходить на вічний спочинок... Не один, напевно, міг би позавидувати такого призначення Покійному. Такий короткий час перед відходом у позагробове життя — йому Богом призначена зустріч із усіми йому любими особами, найбільшим його щастям на постійній еміграції...

Сл. п. д-р Григорій Масик, виховавши свого сина на еміграції у Чехії на щирого, відданого українця, дбав та доглядав, щоби і внуки його отримали приблизно те саме виховання: У вільних хвилинах учив любити їх поневолену Батьківщину. Його наука увінчалася успіхом; д-р Григорій Масик може своїми внуками гордитися. Любив і розумів він молодь, умів підійти до неї, умів добровільно оволодіти нею. І в нагороду за його вирозуміння, тепло та любов — молодь його любила і шанувала. Пригадую, коли приїжджав не раз до нас, до Української Гімназії в Модржанах. Ми всі зустрічали його немов свого рідного. До кожного з нас він заговорив, знав кому що сказати, порадити. Він був одним із тих, яким ми, студенти Української Гімназії в Модржанах, можемо бути вдячні за можливість закінчити її, бо він своїм впливом між чеськими політиками допоміг „пропхати" її в критичний час. Сл. п. д-ра Григорія з Першої світової війни у Чехії. Згадуючи студентські роки — д-р Григорій Масик займає в наших спогадах особливе місце.

Відходять від нас один за одним на вічний спочинок люди, яких мрією було виховати ідеальну українську молодь на еміграції. Використовуючи свою інтеліґенцію, своє знання, свої впливи та теж і краще фінансове становище, для здійснення своєї мрії — такі люди, як і сл. п. д-р Григорій Масик, повинні бути записані в українській енциклопедії, щоби їхні діла та пам'ять про них залишилась не тільки посеред тих, які їх знали особисто, але й були прикладом для грядучого покоління.

Наталія Каноґа

РОЗШУКИ

Василь Пилип
пошукує брата
ПЕТРА КАЧМАРИК
з с. Молодів, пов. Любачів. Правдоподібно він жиє в Лондоні, Англія. Хто знав би про нього, або він сам, прошу писати на адресу:
WASYL PYLYP
12832 Klinger
Detroit, Mich. 48212. U.S.A.